

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 30.11.2006
KOM(2006) 735 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**Podejście globalne do migracji w rok później:
ku kompleksowej europejskiej polityce migracyjnej**

Podejście globalne do migracji w rok później: ku kompleksowej europejskiej polityce migracyjnej

1. WYZWANIA MIGRACJI

W październiku 2005 r. głowy państw i rządów omawiały zagadnienie migracji jako jedno z głównych wyzwań globalizacji oraz zgodziły się co do pilnej potrzeby intensyfikacji działań. UE była w stanie zareagować szybko. W ciągu miesiąca Komisja stworzyła plan kompleksowego programu działania pt. *Działania priorytetowe stanowiące odpowiedź na wyzwania związane z migracją: pierwsze wyniki po szczycie w Hampton Court*¹. W komunikacie tym zaproponowano szereg konkretnych środków, określających kompleksowe podejście do kwestii migracji oraz tworzących podstawy do dalszej dyskusji dla Rady Europejskiej, która skupiła się na Afryce i regionie śródziemnomorskim.

W grudniu 2005 r. Rada Europejska przyjęła dokument pt. *Podejście globalne do kwestii migracji: działania priorytetowe skoncentrowane na Afryce i basenie Morza Śródziemnego*. Podejście globalne określa spójną politykę i działania w zakresie migracji, podejmuje szeroki zakres problemów związanych z migracją oraz łączy różne odnośne obszary polityki, w tym stosunki zewnętrzne, rozwój, zatrudnienie, a także wymiar sprawiedliwości, wolność i bezpieczeństwo. W przyjętym podejściu widać wymierną, aktywną solidarność opartą na współodpowiedzialności państw członkowskich i krajów trzecich.

Zjawisko migracji występuje od zawsze. Obecna liczba migrantów na całym świecie w stosunku do liczby ludności świata nie jest wyższa niż w innych okresach historii. Migracja nabrała jednak znaczenia w przypadku Europy. W ciągu kilku dekad Europa przekształciła się z regionu, z którego emigrowano, w ważny punkt docelowy imigracji. Zgodnie z danymi OECD i Eurostatu, największa liczba imigrantów z krajów trzecich przybywających do UE w roku 2004 pochodziła z: Rumunii, Maroka, Bułgarii, Turcji, Ukrainy i Federacji Rosyjskiej. Napływ imigrantów stał się bardziej zróżnicowany, wzrosła też liczba imigrantów z nowych krajów pochodzenia w Europie Środkowo-Wschodniej, Azji (szczególnie z Chin) oraz z Ameryki Środkowej i Południowej (szczególnie z Ekwadoru). W ostatnich miesiącach zwiększył się napływ imigrantów z Afryki. Niewielkie są szanse na zatrzymanie tego rozwoju wydarzeń w najbliższej przyszłości, a presja migracyjna może się nasilać. Jednocześnie UE będzie potrzebować migrantów, aby zapewnić zrównoważony rozwój swoich rynków pracy ze względu na kształtowanie się sytuacji demograficznej. UE musi konkurować z innymi regionami świata i potrzebuje migrantów z odpowiednimi umiejętnościami, aby to osiągnąć.

Niniejszy komunikat ma dwa cele. Po pierwsze, stanowi odpowiedź na zaproszenie Rady Europejskiej, która poprosiła Komisję o **sprawozdanie z postępów w zakresie realizacji pierwszej fazy podejścia globalnego i zadań priorytetowych dotyczących Afryki i regionu śródziemnomorskiego** przed końcem roku 2006. Po drugie, proponuje się w nim **sposoby zapewnienia rzeczywiście kompleksowego podejścia stosowanego przez Unię Europejską**. Jest to odpowiedź na wezwanie do zintensyfikowania wysiłków sformułowane przez ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w Tampere w dniu 21 sierpnia oraz przez głowy państw i rządów w Lahti w dniu 20 października. W związku z tym proponuje się włączenie w zakres podejścia innych obszarów polityki, których nie uwzględniono w

¹ Odesłania do wszystkich cytowanych dokumentów znajdują się w **załączniku A**.

grudniu 2005 r., takich jak legalna migracja i środki sprzyjające integracji. W ten sposób partnerstwo z krajami trzecimi pozwoli na podjęcie pełnego spektrum problemów nurtujących wszystkie zainteresowane strony.

W tych ramach, ze względu na pilną potrzebę wzmocnienia polityki UE w zakresie migracji i obszarów pokrewnych, należy wzmocnić **skuteczność procedur decyzyjnych**, w tym w dziedzinie legalnej migracji, odpowiadając tym samym na oczekiwania obywateli. Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy zawiera stosowne rozwiązania pozwalające zaradzić obecnym słabościom procesu decyzyjnego dzięki wprowadzeniu w odniesieniu do kwestii legalnej migracji zasad większości kwalifikowanej podczas głosowania oraz zwykłej procedury ustawodawczej (współdecyzja). W obecnej sytuacji, gdy poszukuje się szerokiego porozumienia instytucjonalnego w ramach prawnych wyznaczonych przez Radę Europejską na szczycie w czerwcu 2006 r., klauzula pomostowa zawarta w art. 67 Traktatu ustanawiającego WE stanowiłaby doskonałe narzędzie służące osiągnięciu tego celu. Powinna być zatem stosowana.

W ramach wysiłków zmierzających do dalszego wzmocnienia kompleksowej polityki migracyjnej UE Komisja powołała grupę komisarzy ds. migracji. Podobne dążenie do łączenia odmiennych, acz pokrewnych obszarów polityki można zaobserwować w szeregu państw członkowskich, a tendencję tę należy przyjąć z zadowoleniem oraz, w miarę możliwości, wspierać ją.

Niniejszy komunikat skupia się na Afryce i regionie śródziemnomorskim, niemniej jednak w przyszłości **kompleksowość działań trzeba będzie także rozważyć pod kątem geograficznym**. Należy poważnie rozważyć zastosowanie omawianego podejścia w innych regionach, w szczególności tych położonych na wschodnich oraz południowo-wschodnich rubieżach UE ze względu na wyzwania wiążące się z tymi szlakami migracyjnymi. Ponadto – choć nie jest to priorytet krótkoterminowy – należy mieć na uwadze rosnące znaczenie problemów związanych z migracją w naszych stosunkach z państwami Azji i Ameryki Łacińskiej oraz rosnące oczekiwania tych państw w zakresie współpracy z UE. Co więcej, w trakcie ostatniego szczytu iberoamerykańskiego sformułowano wezwanie do zintensyfikowania wysiłków na rzecz dialogu i współpracy w zakresie migracji oraz nadania im konkretnego wymiaru w polityce krajowej, na forach subregionalnych i w umowach międzynarodowych w kontekście kompromisu z Montevideo w sprawie migracji i rozwoju. W rzeczy samej w odniesieniu do naszej współpracy i dialogu z Ameryką Łacińską i Azją można by w podobny sposób zastosować wiele środków i działań opisanych w części 3.

2. WDRAŻANIE PODEJŚCIA GLOBALNEGO: OSIĄGNIĘCIA W AFRYCE I REGIONIE ŚRÓDZIEMNOMORSKIM W PIERWSZYM ROKU

Rok 2006 był rokiem tworzenia programu wspólnie z Afryką. W lipcu ubiegłego roku w Rabacie odbyła się konferencja ministerialna na temat migracji i rozwoju, która zgromadziła około 60 państw położonych na szlakach migracyjnych Afryki Zachodniej i Środkowej. We wrześniu państwa afrykańskie oraz państwa UE uczestniczyły w dialogu wysokiego szczebla w sprawie migracji i rozwoju na forum ONZ. W listopadzie w Libii odbyła się także konferencja ministerialna UE-Afryka w sprawie migracji i rozwoju, której celem było sformułowanie po raz pierwszy wspólnego podejścia do migracji dla UE i całej Afryki. „Migracja” to wielokrotnie powtarzający się punkt porządku dnia w dialogu i w programach współpracy z krajami śródziemnomorskimi, bazujących na wynikach poczynionych już

znaczących prac w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, z kolei forum EuroMed służy dalszej wymianie wzorcowych praktyk oraz prac na rzecz wspólnego programu działań. Problematyka ta pojawia się na porządku dnia spotkań na wysokim szczeblu z Unią Afrykańską oraz organizacjami regionalnymi. Zapoczątkowano dialog z głównymi państwami Afryki subsaharyjskiej na temat problemów migracji na podstawie art. 13 umowy z Kotonu. Do wsparcia Mauretanii i Senegalu w ich zmaganiach z nielegalną migracją wykorzystano mechanizm szybkiego reagowania.

W okresie krótszym niż dwanaście miesięcy faktycznie rozpoczęto prace nad wszystkimi działaniami priorytetowymi. Do końca roku FRONTEX będzie mieć na swoim koncie uruchomienie i koordynację kilku wspólnych operacji morskich w regionie Atlantyku i Morza Śródziemnego, ukończenie analiz ryzyka dotyczących Afryki oraz przedstawienie studiów wykonalności dotyczących ustanowienia sieci śródziemnomorskich straży przybrzeżnych oraz systemu nadzoru obejmującego całą południową granicę morską UE i Morze Śródziemne. Wzdłuż głównych szlaków wiodących przez Afrykę tworzone są regionalne sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji. Komisja wystosowała wniosek dotyczący ustanowienia zespołów szybkiej interwencji na granicy oraz przeprowadziła analizę międzynarodowego prawa morskiego.

Bardziej szczegółowe sprawozdanie z wdrożenia podejścia globalnego przedstawiono w załączniku B.

3. WIĘKSZA SPÓJNOŚĆ: KOMPLEKSOWA EUROPEJSKA POLITYKA MIGRACYJNA

Kompleksowe podejście winno bazować na trzech zasadach: solidarności między państwami członkowskimi, partnerstwa z krajami trzecimi oraz ochrony migrantów, w szczególności grup narażonych na ryzyko, takich jak małoletni bez opieki i kobiety. W poniższych trzech punktach zaproponowano sposoby rozwinięcia tego podejścia, zarówno w odniesieniu do Afryki, jak i w szerszym kontekście.

3.1. Wzmocnienie dialogu i współpracy z krajami pochodzenia i krajami tranzytowymi w Afryce

3.1.1. Dialog z krajami Afryki

Ogólne ramy współpracy UE z Afryką określa **Strategia UE na rzecz Afryki**, przyjęta przez Radę Europejską w dniach 15–16 grudnia 2005 r. Głównym celem tej strategii jest osiągnięcie milenijnych celów rozwoju oraz propagowanie zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa oraz dobrego sprawowania rządów w Afryce. Przyszłe prace w zakresie migracji muszą być spójne z tą strategią, szczególnie w kontekście oddziaływania na podstawowe przyczyny migracji, takie jak ubóstwo, konflikty i bezrobocie. Inne obszary polityki UE, w tym w zakresie handlu, rolnictwa i rybołówstwa, powinny służyć tym samym celom poprzez większą spójność polityki rozwoju.

W dniach 22–23 listopada 2006 r. Libia gościła konferencję ministerialną UE-Afryka w sprawie migracji i rozwoju, podczas której udało się określić priorytety w zakresie współpracy oraz przyjęto ambitną deklarację, która toruje drogę wspólnym działaniom Afryki i UE na szczeblu kontynentalnym, regionalnym i krajowym w różnych obszarach: od zwalczania nielegalnej migracji po ułatwienia w legalnym przemieszczaniu się osób oraz działania ukierunkowane na podstawowe przyczyny migracji. Afryka i UE powinny z pełnym

zaangażowaniem realizować działania opisane w końcowej deklaracji, dążąc do osiągnięcia wyników, z których będzie można zdać sprawę podczas drugiej konferencji ministerialnej za trzy lata.

Jeśli chodzi o szczebel regionalny, sukcesem była również lipcowa konferencja w Rabacie, która utorowała drogę ku działaniom dostosowanym do poszczególnych szlaków migracyjnych. Obecnie należy koncentrować wysiłki na zapewnieniu odpowiedniej kontynuacji działań, mając na uwadze ocenę poczynionych postępów podczas **drugiej konferencji ministerialnej, która odbędzie się za dwa lata**. Należy również w dalszym ciągu wspierać kontakty między UE a państwami Afryki Wschodniej, aby rozwinąć konkretną współpracę wzdłuż szlaków migracyjnych Afryki Wschodniej.

Na podstawie przeprowadzonych prac na temat szlaków migracyjnych UE będzie wspierała bardziej skonkretyzowaną współpracę z różnymi regionami Afryki. **Platformy współpracy** pozwolą na połączenie wysiłków państw afrykańskich, państw członkowskich UE oraz organizacji międzynarodowych na rzecz skuteczniejszego zarządzania migracją w interesie wszystkich stron. Te wspólne ramy mogą następnie stanowić podstawę do opracowania regionalnych porozumień z zainteresowanymi państwami afrykańskimi.

Dalej rozwijane będą dialog i współpraca z państwami Afryki Północnej w wymiarze dwustronnym i regionalnym w ramach **europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS)**. Zagadnienie migracji stanowi istotny element naszych planów działania w ramach EPS, naszego dialogu politycznego oraz pomocy finansowej, co ma na celu wzmocnienie zdolności tych krajów do skutecznego radzenia sobie z problemem migracji. Należy również kontynuować prace w kontekście **EUROMED-u**. Partnerzy określili konkretne dalsze działania w ramach rozdziału dotyczącego migracji, integracji społecznej, wymiaru sprawiedliwości oraz bezpieczeństwa w pięcioletnim planie prac uzgodnionym w Barcelonie w listopadzie 2005 r. Powinno to umożliwić zwołanie **konferencji ministerialnej** na temat migracji w drugiej połowie 2007 r.

UE będzie nadal włączała problemy migracji w regularnie prowadzony **dialog polityczny ze wszystkimi krajami AKP oraz głównymi regionalnymi wspólnotami gospodarczymi**. Dialog ten opiera się na kompleksowym programie działań przewidzianym w art. 13 umowy z Kotonu, obejmującym szeroki zakres tematów dotyczących migracji i rozwoju. Po stronie UE dialog będzie prowadzony przez przedstawicielstwa Komisji oraz ambasady państw przewodniczących w Radzie UE we wspomnianych krajach, a także będzie obejmował zainteresowane państwa członkowskie, zgodnie z przepisami art. 8 umowy z Kotonu. W stosownych przypadkach dialog jest dalej rozwijany za pośrednictwem szczególnych misji Komisji. W roku 2006 miały miejsce trzy takie „misje z art. 13”. W roku 2007 tym śladem pójdą **inne główne państwa afrykańskie**, w tym Kamerun, Etiopia, Ghana i Nigeria. Wspólna grupa robocza UE-ECOWAS (Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej) ds. migracji ma spotkać się po raz pierwszy w roku 2007.

UE powinna także podjąć aktywną rolę w **kontynuacji dialogu wysokiego szczebla w sprawie migracji i rozwoju w ramach ONZ**, w szczególności po utworzeniu globalnego forum do spraw migracji. Komisja jest gotowa i chętna do aktywnego włączenia się w **pierwsze spotkanie tego forum**, które ma odbyć się w Belgii latem 2007 roku.

3.1.2. Promowanie programu na rzecz migracji i rozwoju

Jeśli chodzi o **program na rzecz migracji i rozwoju**, zasadniczym wyzwaniem jest zaradzenie głównym czynnikiem sprzyjającym migracji, tj. ubóstwu i brakowi możliwości zatrudnienia. UE musi uznać, że tworzenie miejsc pracy w krajach rozwijających się może znacznie osłabić natężenie ruchu migracyjnego z Afryki. Powinno się również wspierać migrantów, którzy przyczyniają się do rozwoju krajów swojego pochodzenia. Ponadto nadal będą rosły sumy przekazów pieniężnych przesyłanych przez migrantów, a Komisja bada mechanizmy współpracy w tej dziedzinie z instytucjami, takimi jak Bank Światowy i Europejski Bank Inwestycyjny. Wysiłki będą koncentrować się wokół poprawy procesów gromadzenia danych, obniżania kosztów przelewu, ułatwiania korzystania z sektora finansowego w celu dokonywania przelewów oraz poszukiwania sposobów dalszego zwiększania wpływu przekazów pieniężnych na strategię polityczne w dziedzinie rozwoju.

Program UE na rzecz migracji i rozwoju w Afryce miałby na celu zapewnienie w krótkim czasie odpowiedzi w zakresie rozwoju na wyzwanie, jakim jest migracja dla krajów AKP. Pierwszym celem tej wspólnej inicjatywy dotyczącej programowania byłoby poważne zajęcie się problemem braku godnej pracy w Afryce. Ważnym priorytetem będzie promowanie inwestycji w sektory wymagające dużego nakładu siły roboczej w regionach o wysokim stopniu emigracji w ramach szerszego kontekstu stymulowania migracji siły roboczej i mobilności w obrębie Afryki. Wśród innych obszarów współpracy znajdują się przekazy pieniężne, drenaż mózgów, diaspory, dobre sprawowanie rządów oraz nielegalna imigracja i handel ludźmi. Państwa członkowskie zostaną zaproszone do współudziału – razem z Komisją – w programowaniu tych działań. Komisja zarezerwuje kwotę ok. 40 mln EUR na pierwszą fazę tej inicjatywy (środki z 9. EFR), którą uzupełnią składki państw członkowskich. Zasięg geograficzny inicjatywy obejmie Afrykę subsaharyjską, lecz działania mogą się koncentrować na konkretnych państwach lub regionach oraz – w pierwszej fazie – szczególnie na Afryce Zachodniej.

UE musi nadal pomagać państwom afrykańskim w **budowaniu ich zdolności do zarządzania migracją i azylem**, w tym przepływami na osi południe-południe, bez uszczerbku dla istniejących porozumień regionalnych w sprawie migracji i mobilności. Dążąc do zwiększenia gotowości do przyjmowania migrantów oraz lepszej ochrony ich praw, w krajach objętych EPS podejmuje się ważne inicjatywy w zakresie budowania potencjału, w szczególności w dziedzinie zarządzania granicami i wsparcia instytucjonalnego. Ponadto Komisja zaproponowała stworzenie **charakterystyki ruchów migracyjnych** dla każdego zainteresowanego kraju rozwijającego się.² Jest to narzędzie polityki służące do gromadzenia i analizy istotnych informacji celem opracowywania konkretnych środków dla danej sytuacji w zakresie migracji i rozwoju. Skrócone charakterystyki ruchów migracyjnych są obecnie wprowadzane dla wszystkich krajów AKP w formie załącznika do nowej serii krajowych dokumentów strategicznych. W średnim okresie należy stworzyć takie charakterystyki dla wszystkich odnośnych krajów partnerskich. Informacje te będzie można wykorzystać w celu udzielenia krajom afrykańskim pomocy technicznej i finansowej z przeznaczeniem na eliminowanie podstawowych przyczyn ruchów migracyjnych. Jednym z pomysłów byłoby powołanie **zespołów wspierających ds. migracji**; w ich skład weszliby eksperci z państw członkowskich UE, którzy mogliby służyć konieczną pomocą w przypadku, gdyby któreś z

² Patrz załącznik 8 do komunikatu w sprawie migracji i rozwoju.

państw afrykańskich poprosiło o taką pomoc. Europa powinna stać się bardziej aktywna i otwarta w kwestiach związanych z migracją.

Polityka migracyjna powinna opierać się na rzetelnych dowodach i być spójna z innymi pokrewnymi obszarami polityki. Wspieranie związków między **polityką a działalnością badawczą** może przyczynić się do lepszego zrozumienia realiów migracyjnych oraz rozwoju polityki. Czerpiąc inspirację z osiągnięć sieci akademickiej skupiającej instytuty badawcze ds. migracji w krajach śródziemnomorskich (CARIM), Komisja będzie wspierać inicjatywy podejmowane z myślą o stworzeniu **panafrykańskiej sieci „obserwatoriów” migracyjnych i/lub instytutów badań nad migracją**.

Należy także wdrażać **tworzenie partnerstw** z wykorzystaniem środków finansowych WE, aby wspomóc państwa afrykańskie w rozwijaniu polityki w zakresie migracji i azylu. Ponadto przedstawicielstwa Komisji oraz misje państw członkowskich w państwach afrykańskich powinny zagwarantować możliwość radzenia sobie w kwestiach dotyczących migracji, powołując w tym celu jedną osobę do kontaktów w sprawach dotyczących migracji.

3.2. Legalna migracja

Dalszy rozwój wspólnej polityki europejskiej w zakresie **imigracji siły roboczej** jest ważnym składnikiem podejścia globalnego. Aby europejska polityka migracyjna była prawdziwie kompleksowa, należy włączyć legalną migrację zarówno w zewnętrzne, jak i wewnętrzne obszary polityki UE. Migracja może przyczyniać się do zaspokajania zmieniających się potrzeb rynku pracy, należy też wziąć pod uwagę ekonomiczne aspekty polityki migracyjnej. Na spotkaniu w dniu 28 listopada 2006 r. Rada ds. Gospodarczych i Finansowych (Ecofin) przyjęła konkluzje w sprawie działań mających na celu zwiększenie korzyści gospodarczych UE płynących z migracji. Zgodnie z planem polityki w dziedzinie legalnej migracji oraz celami europejskiej strategii zatrudnienia w nadchodzących latach UE przyjmie podejście dwutorowe: ułatwienia w przyjmowaniu pewnych kategorii imigrantów w oparciu o koncepcję działań uzależnionych od potrzeb (np. pracowników wysoko wykwalifikowanych i sezonowych), bez uszczerbku dla zasady preferencji wspólnotowej, oraz zapewnienie wspólnego bezpiecznego statusu prawnego wszystkim legalnie pracującym imigrantom.

Inne działania powinny ułatwić dostosowanie popytu i podaży siły roboczej. Planowany portal imigracyjny, europejski portal mobilności zawodowej, nowe wytyczne dla sieci EURES na lata 2007–2010 oraz portal poświęcony mobilności europejskich naukowców to fundamentalne narzędzia służące osiągnięciu tego celu. Kraje trzecie otrzymają informacje na temat legalnych możliwości pracy w Europie, w tym także w ramach konkretnych kampanii informacyjnych. Dzięki wspieraniu kształcenia zawodowego, programów rozwoju umiejętności oraz kursów językowych potencjalni migranci mogą zwiększyć swoje szanse na znalezienie legalnego zatrudnienia. W tym celu można utworzyć **specjalne ośrodki ds. migracji** w krajach partnerskich, wspierane z funduszy WE. Mogłyby one ułatwiać zarządzanie przemieszczaniem się pracowników sezonowych, wymianą studentów i naukowców oraz innymi legalnymi formami przemieszczania się osób.

Należy w dalszym ciągu badać potencjał wynikający z nowych form migracji, w szczególności migracji o charakterze cyrkulacyjnym. Ponadto istotne będzie wspieranie procesu tworzenia narzędzi lepszego zarządzania migracją zarobkową z krajów trzecich do UE. Będzie to wymagać wsparcia działań, takich jak usprawnianie działów administracji krajów trzecich odpowiedzialnych za zarządzanie migracją zarobkową, zwiększanie

potencjału krajowych służb ds. zatrudnienia w krajach trzecich, tworzenie ośrodków pośredniczących oraz wdrażanie w krajach pochodzenia planów skupiających się na problemach etapu poprzedzającego emigrację.

Po spełnieniu określonych warunków, takich jak współpraca w zakresie nielegalnej migracji oraz skuteczne mechanizmy readmisji, celem działań mogłoby być uzgodnienie **programów mobilności** z szeregiem zainteresowanych krajów trzecich, co pozwoliłoby ich obywatelom na uzyskanie lepszego dostępu do UE. Istnieje wyraźna potrzeba lepszego zorganizowania różnych form legalnego przemieszczania się między UE a krajami trzecimi. Pakiety mobilności określałyby ogólne ramy zarządzania ruchami ludności i łączyłyby w sobie możliwości oferowane przez państwa członkowskie oraz Wspólnotę Europejską, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu podziału kompetencji zgodnie z Traktatem.

W kontekście szerzej zakrojonych programów ustanowienie umów o readmisji, wzmocnienie współpracy w zakresie nielegalnej imigracji oraz wspólne wysiłki na rzecz skutecznego zarządzania granicami mogą stanowić warunki wstępne dla ułatwień wizowych. Komisja jest zdania, że ułatwienia w zakresie mobilności to ważny element kompleksowego podejścia do migracji, szczególnie dla państw objętych europejską polityką sąsiedztwa, gdzie wymagana będzie pogłębiona analiza możliwości zmiany procedur wizowych, aby stanowiły one mniejszą przeszkodę na drodze do legalnego podróżowania do i z UE.³

Przy opracowywaniu polityki uwzględniającej potencjalne korzyści dla krajów trzecich wynikające z migracji siły roboczej do Europy, UE powinna mieć na uwadze ryzyko **drenażu mózgów** oraz wiążące się z tym zjawiskiem konsekwencje społeczno-gospodarcze dla krajów rozwijających się. Na przykład uznanie negatywnych skutków nadmiernej migracji wykwalifikowanych pracowników służby zdrowia w szeregu krajów doprowadziło do opracowania skoordynowanej strategii UE, która obejmuje opracowanie zestawu zasad regulujących etyczną rekrutację personelu medycznego oraz propagowanie większej samowystarczalności pracowników służby zdrowia w Europie tak, aby zminimalizować przyszłe obciążenie słabych systemów ochrony zdrowia. Również w innych sektorach można by podjąć podobne inicjatywy, aby zaradzić (potencjalnym) problemom braku wykwalifikowanych pracowników i drenażu mózgów. W tym kontekście więcej uwagi należy poświęcić korzyściom wynikającym ze zjawiska przemieszczania się pracowników naukowych i wysoko wykwalifikowanych.

3.3. Integracja i dialog międzykulturowy

Powiązanie między migracją a integracją będzie dla UE tematem priorytetowym. Komisja będzie aktywnie propagowała wdrażanie wspólnego programu na rzecz integracji, opierając się na wspólnych podstawowych zasadach integracji, obejmujących wszystkie istotne obszary, w tym siłę roboczą, zdrowie publiczne oraz aspekty społeczno-ekonomiczne, kulturowe i polityczne. Komisja będzie opracowywać instrumenty, które umożliwią **szerszy udział różnych zainteresowanych stron**, w tym samych migrantów, tym samym przyczyniając się do propagowania skutecznej strategii integracji. Uwzględnione zostaną tu: a) ustanowienie platformy integracji, w ramach której odnośni partnerzy będą mogli prowadzić regularną wymianę poglądów; b) konsolidacja roli władz lokalnych w oparciu o zakończoną sukcesem konferencję pt. „Miasta, które integrują: polityka europejska, praktyki

³ Patrz komunikat Komisji w sprawie wzmocnienia EPS (COM(2006) 726 wersja ostateczna)

lokalne”, która miała miejsce w Rotterdamie w dniach 9–10 października, oraz c) stworzenie witryny internetowej poświęconej zagadnieniu integracji oraz nowych edycji podręcznika integracji oraz rocznego sprawozdania na temat migracji i integracji.

Kwestią zasadniczą jest lepsza integracja na rynku pracy. Oczekuje się, że Grupa Wysokiego Szczebla ds. Integracji Społecznej Mniejszości Etnicznych oraz ich Pełnego Dostępu do Rynku Pracy przedstawi w 2007 r. praktyczne zalecenia, którymi będzie można wzbogacić istniejące strategie polityczne. UE musi nadal kłaść szczególny nacisk na edukację dzieci ze środowisk imigranckich i powinna wykorzystać do tego celu proces „Edukacja i szkolenia 2010”. Wymagane są też dalsze działania w celu zapewnienia udziału migrantów w zajęciach z **wychowania obywatelskiego** poświęconego podstawowym wartościom europejskim oraz przyswojenia sobie przez nich języka kraju przyjmującego. Ewentualne bariery w **nauczaniu języka** należy wyeliminować w trybie pilnym. Jednocześnie równie ważne jest wzmocnienie zdolności dostosowania się kraju przyjmującego do różnorodności kulturowej. Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich (2007) ma na celu podnoszenie poziomu świadomości związanej z tą problematyką.

Jako narzędzie integracji należy również wykorzystywać **dialog międzykulturowy**. Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego (2008) zapewni priorytetową rolę dialogu w życiu codziennym, na przykład w szkołach, na zajęciach sportowych i kulturalnych oraz w pracy. UE musi ponadto nadal wspierać projekty w dziedzinie edukacji międzykulturowej, edukacji imigrantów oraz integracji młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji poprzez odpowiednie programy.

3.4. Zwalczanie nielegalnej migracji i handlu ludźmi

Na szczęblu UE walka z nielegalną imigracją musi zostać wzmocniona w obszarach priorytetowych wskazanych w komunikacie Komisji z dnia 19 lipca 2006 r. Priorytety uwzględniają potrzebę zwiększenia wzajemnego zaufania oraz wymianę informacji między państwami członkowskimi, w tym informacji na temat regulowania pobytu nielegalnych imigrantów, poprawy kontroli dostępu do terytorium UE oraz uchwalenie kar dla pracodawców oferujących pracę obywatelom krajów trzecich nielegalnie przebywającym w danym kraju. Mimo że zjawisko nielegalnej pracy nie ogranicza się do migrantów, wiosną 2007 roku zostanie zaproponowane **nowe ustawodawstwo dotyczące kar dla pracodawców** zatrudniających takie osoby, u którego podstaw leży założenie, zgodnie z którym szansa na uzyskanie pracy w UE bez wymaganego statusu prawnego jest głównym czynnikiem przyciągającym nielegalną imigrację. Jednocześnie więcej uwagi należy poświęcić rzeczywistemu wykonywaniu obowiązujących przepisów prawnych, które również zapewniają migrantom ochronę, a przede wszystkim dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Dodatkowo należy wspierać poszczególne państwa w przystępowaniu do **protokołów ONZ o przemyśle i handlu**.

W roku 2007 EUROPOL zwróci uwagę na zwalczanie nielegalnej imigracji i handlu ludźmi oraz będzie dalej zapewniać wywiad operacyjny oraz wsparcie i sesje szkoleniowe otwarte dla funkcjonariuszy organów ścigania z krajów trzecich. Ze swojej strony FRONTEX powinien – w ramach europejskiej polityki stosunków zagranicznych – ustanowić specjalistyczne zasady organizacji pracy na potrzeby wspólnych działań z odnośnymi krajami trzecimi i zaprosić je do udziału w czynnościach operacyjnych tam, gdzie jest to właściwe. Przygotowywane są plany działania dotyczące różnych szlaków migracyjnych z wykorzystaniem zaleceń oficerów łącznikowych wzdłuż tych szlaków. **Sieci oficerów**

łącznikowych należy wzmocnić tak, aby w każdym głównym kraju pochodzenia i kraju tranzytowym w Afryce funkcjonował co najmniej jeden oficer łącznikowy. Ponadto należy opracować zakres zadań dla „oficerów łącznikowych UE”, którzy mogliby działać w imieniu kilku państw członkowskich.

Powrót i readmisja pozostaną fundamentalnymi aspektami zarządzania migracją. Należy wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu i realizacji **programów dobrowolnego powrotu** oraz **planów przymusowego powrotu**, w tym wspólne loty, których celem jest wydalenie osób. Celem priorytetowym pozostaje wspieranie państw członkowskich próbujących uzyskać konieczne dokumenty w kontekście powrotu i readmisji nielegalnych migrantów. Finansowo wsparto wysiłki państw członkowskich mające na celu poprawę zarządzania powrotem imigrantów w pełnym jego wymiarze w ramach działań przygotowawczych do powrotu, a wyniki podjętych działań przydadzą się w kontekście wieloletniego programowania przyszłego Funduszu Powrotu Imigrantów. Równie ważne w tym kontekście jest jak najszybsze przyjęcie dyrektywy ustanawiającej wspólne standardy dla procedur powrotu stosowanych przez państwa członkowskie.

Negocjacje w sprawie umowy **WE-Ukraina o readmisji** zostały sfinalizowane, natomiast negocjacje z Marokiem są bardzo zaawansowane. Oczekuje się, że wkrótce formalnie rozpoczęte zostaną podobne negocjacje z Mołdową i Algierią. W ramach zrównoważonego podejścia, opartego na dialogu w kwestii migracji i wiz przewidzianego w planie działania w ramach EPS, powinno się rozważyć rozpoczęcie negocjacji w sprawie readmisji i ułatwień wizowych ze wszystkimi krajami sąsiedzkimi, po spełnieniu odpowiednich warunków wstępnych. Jeśli chodzi o współpracę z krajami AKP, obowiązek readmisji zawarty w art. 13 umowy z Kotonu okazał się elementem decydującym i stanowi odpowiednią bazę dla uzupełniających dwustronnych umów o readmisji między państwami członkowskimi UE a wybranymi krajami AKP. Należy jednak postrzegać jego stosowanie w szerszym kontekście art. 13.

Doświadczenie pokazało, że w ramach negocjacji UE musi oferować coś w zamian. W swoich negocjacjach dwustronnych dotyczących readmisji państwa członkowskie oferują także inne formy wsparcia i pomocy dla krajów trzecich, aby ułatwić zawieranie takich umów, należy więc zbadać możliwości stosowania tego szerszego podejścia na szczeblu UE.

Kwestia zintegrowanego zarządzania granicami morskimi stanowi ważny element podejścia globalnego i jest przedmiotem odrębnego komunikatu pt. *Skuteczniejsze zarządzanie południowymi granicami morskimi Unii Europejskiej*

3.5. Azyl i ochrona uchodźców

Mimo że ważne jest zwiększenie wysiłków w związku z problemem nielegalnej migracji, istnieje również potrzeba zapewnienia dostępu do procesów azylowych osobom pochodzącym z **mieszanych przepływów migracyjnych**, które mogą potrzebować ochrony międzynarodowej. Do wspierania współpracy operacyjnej należy wykorzystać propozycje zawarte w „dziesięciopunktowym planie działania” przedstawionym przez UNHCR na konferencji w Rabacie. Podstawowe znaczenie ma nadanie **problemom azylu i ochrony** odpowiedniego znaczenia w szerszej współpracy i dialogu z krajami trzecimi. Należy kontynuować realizację regionalnych programów ochrony, jak również działań w innych obszarach zapewniających wsparcie osobom ubiegającym się o azyl oraz osobom potrzebującym międzynarodowej ochrony, tak jak w przypadku Mauretanii i Afryki

Południowej. Udostępnione zostaną także środki na finansowanie prowadzonego przez UNHCR projektu działań ochronnych we wszystkich południowych i wschodnich krajach śródziemnomorskich: Maroku, Algierii, Tunezji, Libii, Jordanii, Syrii i Libanie.

4. WSPARCIE FINANSOWE DLA KOMPLEKSOWEJ EUROPEJSKIEJ POLITYKI MIGRACYJNEJ

4.1. Wspieranie wymiaru zewnętrznego

Jak ogłoszono już w kontekście konkluzji Rady Europejskiej z grudnia 2005 r., Komisja potwierdza swój zamiar zwiększenia pomocy finansowej w obszarach dotyczących migracji lub z nią związanych w zakresie swoich stosunków w krajami trzecimi, w tym poprzez przeznaczenie do 3% Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) oraz porównywalne wysiłki w zakresie innych odnośnych instrumentów finansowych. Równoważne wysiłki będą również podejmowane w szczególności w Afryce subsaharyjskiej celem wyeliminowania zasadniczych przyczyn migracji. Środki finansowe będą przekazywane za pośrednictwem **programów geograficznych ustanowionych w ramach odnośnych zewnętrznych instrumentów pomocy oraz programu tematycznego dotyczącego migracji i azylu.**

Jeżeli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju (EFR), inicjatywa UE dotycząca systemu rządów w krajach AKP jest właściwym mechanizmem, który pozwala tym państwom na uzyskanie znacznej dodatkowej pomocy finansowej w celu opracowania i wdrożenia reformy systemu sprawowania rządów. Dostęp do tych zasobów 10. EFR mających stanowić bodziec do reform będzie zależał od wyników dialogu między Komisją a krajem partnerskim na temat działań podejmowanych w przeszłości oraz przyszłych zobowiązań w zakresie sprawowania rządów, w tym problemu migracji. Dalsze środki zostaną udostępnione za pośrednictwem programu UE na rzecz migracji i rozwoju w Afryce.

Ponadto w następstwie konferencji UE-Afryka w sprawie migracji i rozwoju, która miała miejsce w Trypolisie, należy rozważyć sposoby udzielania wsparcia finansowego krajom Afryki Północnej, które pragną zmniejszać presję migracyjną w krajach subsaharyjskich, przeznaczonego na koordynację ich wysiłków z wysiłkami UE.

Nowy program tematyczny dotyczący migracji i azylu został opracowany na podstawie doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji programu AENEAS i opiera się na wyciągniętych wnioskach. Główna innowacja polega na tym, że zasoby finansowe będą teraz przydzielane albo według kryterium geograficznego, z uwzględnieniem pojęcia „szlaku migracyjnego”, albo przekrojowo, za pośrednictwem globalnych i obejmujących wiele regionów inicjatyw niezwiązanych wyłącznie z jednym szlakiem migracyjnym.

Również w kontekście celu dotyczącego europejskiej współpracy terytorialnej w ramach polityki regionalnej można przewidzieć środki, które mogą pomagać krajom sąsiadującym we wspólnym zarządzaniu migracją, na przykład wspólne szkolenia dla straży granicznej, urzędów celnych i sił policyjnych, wzmocniona kontrola w portach i na lotniskach, sieci wymiany informacji na temat migracji, budowanie potencjału i opracowywanie odpowiedniego ustawodawstwa w dziedzinie migracji w krajach pochodzenia.

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące kwot dostępnych w ramach różnych instrumentów finansowych można znaleźć w **załączniku C**.

4.2. Propagowanie solidarności wśród państw członkowskich

Kwota w wysokości 4 020 mln EUR, przydzielona przez władzę budżetową na okres 2007–2013 dla programu ramowego zatytułowanego „**Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi**”, została podzielona na cztery osobne instrumenty finansowe, z których każdy wspiera inne cele związane z zarządzaniem przepływami migracyjnymi do UE: Fundusz Granic Zewnętrznych (1 820 mln EUR), Fundusz Powrotu Imigrantów (676 mln EUR), Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (699 mln EUR) oraz Fundusz Integracji (825 mln EUR). W przypadku każdego funduszu większość środków zostanie przekazana bezpośrednio do państw członkowskich zgodnie z ustaleniami w zakresie **podziału zarządzania**. Te nowe instrumenty mają charakter szczególny i uzupełniający wobec innych funduszy wspólnotowych przeznaczonych na rozwiązywanie problemów związanych z migracją, w tym instrumentów polityki regionalnej.

Państwa członkowskie powinny aktywnie podejmować strategiczne i długofalowe decyzje dotyczące wykorzystania tych środków i wspierać krajowe działania **propagujące solidarność między państwami członkowskimi**. Mimo że głównym celem programu ramowego jest **skuteczniejsze wdrażanie polityki Wspólnoty** w zakresie azylu, imigracji i kontroli granicznych **w jej wymiarze wewnętrznym**, to wiele z tych działań może sprzyjać osiągnięciu celów postawionych w niniejszym komunikacie. Aby zaakcentować ten związek, Komisja proponuje wytyczne strategiczne, których celem będzie włączenie programu polityki migracyjnej do ram operacyjnych każdego funduszu. Kompleksowy i uniwersalny charakter takich działań zostanie w ten sposób uwzględniony, a cel programu ramowego polegający na ciągłości działań w zakresie zarządzania migracją w państwach członkowskich zostanie potwierdzony.

Komisja zadba ponadto o to, aby **działania Wspólnoty** w ramach wymienionych czterech funduszy zarządzanych bezpośrednio przez Komisję stwarzały możliwość wspierania państw członkowskich we wdrażaniu kompleksowej polityki imigracyjnej poprzez finansowanie praktycznej współpracy, opracowywanie wspólnych narzędzi i dokumentów źródłowych, innowacyjne projekty pilotażowe oraz oferowanie zainteresowanym stronom możliwości dzielenia się wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem w procesie tworzenia polityki WE w ramach działalności badawczej i działań związanych z danym obszarem polityki. Komisja jest również zobowiązana badać wszelkie możliwości stworzenia efektu dźwigni w funduszach, przyjmując rozwiązania finansowe z innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak Europejski Bank Inwestycyjny.

5. WNIOSKI

Unia Europejska musi udzielić kompleksowej odpowiedzi na rosnące i zmieniające się wyzwania związane z zarządzaniem przepływami migracyjnymi w kontekście globalizacji. Rok 2006 był rokiem pilotażowym dla podejścia globalnego. UE oraz jej państwa członkowskie odniosły sukces, rozpoczynając wymierną współpracę, jaka nie miała wcześniej precedensu. Jednakże również w roku 2006 odnotowano dalszy wzrost presji migracyjnej na UE, w szczególności na jej południowych granicach. Należy więc dalej kompleksowo poprawiać skuteczność prowadzonych działań i zwiększać ich zakres, na przykład wprowadzając klauzulę pomostową zawartą w art. 67 TWE celem wzmocnienia zdolności UE do podejmowania wyzwań związanych z migracją.

Od roku 1999 Unia Europejska podejmuje szereg inicjatyw w kierunku wspólnej polityki migracyjnej, aby ustanowić wspólną politykę azylową, zwalczać nielegalną imigrację i handel ludźmi, zapewniać sprawiedliwe traktowanie legalnych migrantów i budować partnerstwa z krajami pochodzenia i krajami tranzytowymi. Komisja jest zdecydowana dalej podążać tą drogą, między innymi przedstawiając Radzie i Parlamentowi kolejne wnioski legislacyjne dotyczące legalnej migracji, w tym praw pracowników migrujących. Natomiast państwa członkowskie winny również zwiększyć swoje wysiłki, aby zapewnić sprawne wdrożenie uzgodnionych już środków i uzupełniać działania UE krajowymi inicjatywami.

Sprawą najwyższej wagi jest regularna ocena bieżących działań oraz odpowiednie dostosowywanie strategii UE, a jednocześnie uznanie, że trwałe i właściwe rozwiązania w zakresie migracji wymagać będą nieustannych i długofalowych wysiłków oraz znacznych zasobów.

Annex A

REFERENCES

The following list contains the full reference of each document quoted in the Communication, as well as some additional recent documents of relevance.

COMMISSION COMMUNICATIONS

- Communication from the Commission on Reinforcing the Management of the European Union's Southern Maritime Borders, COM(2006) of 30 November 2006.
- Communication from the Commission on Strengthening the European Neighbourhood Policy, COM(2006) 726 final of 29 November 2006.
- Communication from the Commission on The demographic future of Europe – from challenge to opportunity, COM(2006) 571 of 12 October 2006.
- Communication from the Commission on Policy priorities in the fight against illegal immigration of third country nationals, COM (2006) 402 final of 19 July 2006.
- Communication from the Commission on Implementing the Hague Programme: the way forward, COM (2006) 331 final of 28 June 2006.
- Communication from the Commission on Promoting decent work for all: The EU contribution to the implementation of the decent work agenda in the world, COM(2006) 249 of 24 May 2006.
- Policy Plan on Legal Migration, COM(2005) 669 final of 21 December 2005.
- Communication from the Commission on an EU Strategy for Action on the Crisis in Human Resources for Health in Developing Countries, COM(2005) 642 of 12 December 2005.
- Communication from the Commission on Priority actions for responding to the challenges of migration: First follow-up to Hampton Court, COM(2005) 621 final of 30 November 2005.
- Communication from the Commission on Migration and Development: Some concrete orientations, COM(2005) 390 final of 1 September 2005.
- Communication from the Commission on A Common Agenda for Integration: Framework for the Integration of Third-Country Nationals in the European Union, COM(2005) 389 final of 1 September 2005.

COUNCIL AND EUROPEAN COUNCIL CONCLUSIONS

- Presidency Conclusions on the Global Approach to Migration: Priority actions focusing on Africa and the Mediterranean, European Council, Brussels, 15-16 December 2005.
- EU Strategy for Africa, European Council, SEC 15961/07, 15-16 December 2005.
- A Strategy for the External Dimension of JHA: Global Freedom, Security and Justice, 14366/3/05, 12 December 2005.
- Council Conclusions on A Common Agenda for Integration, 14390/05, 1-2 December 2005.

OTHER DOCUMENTS

- Annual Report on Migration and Integration SEC(2006) 892.
- National Action Plans for Social Inclusion 2006-2008.
- European Commission, DG Justice, Freedom and Security, *Handbook on integration for policy makers and practitioners*, November 2004, written by the Migration Policy Group, Brussels. The handbook can be downloaded from the following address:
http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/handbook_en.pdf
- *Labour Migration Patterns in Europe: Recent Trends, Future Challenges*, published in September 2006 in the series Economic Papers and available on the following website:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economicpapers_en.htm.

ANNEX B

OVERVIEW OF WORK CARRIED OUT ON EACH PRIORITY ACTION IN 2006

The following gives details of work carried out on the priority actions during the course of 2006. Its purpose is to give an idea regarding the amount and type of work that has taken place, but is not intended to be comprehensive.

I. INCREASING OPERATIONAL COOPERATION BETWEEN MEMBER STATES

The FRONTEX Agency has coordinated several important joint operations to assist southern Member States. These activities have been a first test for the Agency and a show of solidarity with those Member States most affected by high numbers of migrants arriving every day. Among the important operations that have been carried out in the autumn are HERA II in the Canary Islands and off the coast of North-western Africa and NAUTILUS in the central Mediterranean. The purpose of these operations, which have also involved the cooperation of neighbouring African States, has been to enforce the control of the external maritime borders of the European Union, thereby disrupting and preventing illegal immigration by sea, and at the same time contribute to saving the lives of illegal immigrants in distress at sea (search and rescue operations). Moreover, FRONTEX has coordinated the detachment of experts in nationality identification from other Member States to Spain and Malta to assist the authorities of these two Member States in repatriating third country nationals who cannot legally remain in their territories.

Two important studies will inform future work. In July FRONTEX completed the feasibility study on a Mediterranean Coastal Patrols Network (MEDSEA). The study calls for the establishment of National Coordination Centres in the Member States, which would, twenty-four hours a day and seven days a week, coordinate the activities of the different national authorities involved, in cooperation with the national coordination centres of neighbouring Member States and third countries. FRONTEX is also carrying out the study on the technical feasibility of establishing a surveillance system covering the whole southern maritime borders of the EU and the Mediterranean Sea (BORTEC). This study will comprise an overview of the existing monitoring and surveillance systems in use, their area of coverage and their technical solutions, as well as the needs and wishes for further development with modern technology to cover the entire EU southern maritime borders. It is due to be completed by the end of 2006.

The development of Regional Networks of Immigration Liaison Officers (ILOs) has progressed well as part of the overall Migration Routes Initiative. Four key migration routes from Africa to Europe were identified, and the presence of ILOs along these routes was determined. Reports on illegal immigration were drafted by these ILOs, which gave a picture of the situation in their respective countries and operational recommendations for stepping up cooperation along the routes. Meanwhile, Spain, France, Italy and the UK accepted leadership for each of the Regional Networks, and preparatory meetings got underway quickly. The Regional Networks will now work on developing an action plan for each route, consisting of concrete, operational projects that can be implemented to help combat illegal immigration.

In July the Commission put forward a proposal for the establishment of Rapid Border Intervention Teams to be managed by FRONTEX. Such teams would be made up of specially trained border guard officers of the national services of Member States who on short notice

can be deployed to a requesting Member State to provide technical and operational assistance. All costs associated with the training and deployment of these officers by FRONTEX will according to the proposal be covered by the Community. The proposal is currently being discussed in the Council; quick adoption would mean they could become operational in the foreseeable future.

The Commission has also been carrying out an analysis of the law of the sea from the point of view of the fight against illegal immigration. The study examines Member State control powers in the different maritime spaces, as well as third countries' obligations on the basis of international sea law and maritime law and as regards the fight against the smuggling of migrants. The possibility for an institutionalised regional cooperation mechanism along the lines of the one existing amongst the Baltic States is also explored.

EU Member States and the Commission played an active role in preparations for the UN High Level Dialogue on international migration and development. An EU Common Position was developed in the Council as a contribution to the Dialogue, supplemented by a Commission Communication. It set out the EU's approach to issues being covered by the Dialogue. The event itself was a success. High-level representatives from around the world joined together for two days to pledge their support for closer cooperation on migration and development issues. Many States expressed their wish to continue the dialogue through a global, informal and voluntary Forum. Belgium has offered to host the Global Forum on migration and development in July 2007. The aim will be to share expertise and best practice and enhance co-operation in the area of migration and development.

PART I: INCREASING OPERATIONAL COOPERATION BETWEEN MEMBER STATES	
1. Call on FRONTEX to:	
1.1.implement border management measures in the Mediterranean region, in particular joint operations and pilot projects, as early as possible in 2006	
Several joint operations and pilot projects were planned and implemented during 2006. The UK negotiated a framework partnership agreement with FRONTEX to allow UK officials to participate in joint operations on a case-by-case basis. Project proposals were also submitted by Member States to the various Community programmes, including ARGO and AENEAS. These included the Spanish projects 'Seahorse', 'Atlantis' and 'Gate to Africa'.	
Actions and events:	
25 June-5 July	Operation Poseidon: this project measured the effectiveness of border control on the 'Balkan route'. Joint action was carried out to combat illegal immigration. It took place at various places along the land border between Greece and Turkey, as well as in harbours in Greece and Italy.

15 July-15 September	Operation AGIOS: a joint operation to tackle forged documents in Spain's Mediterranean ports. Deployment of EU officers started at the beginning of August. The implementation of the AGIOS-Project is closely linked to the ARGO-funded project 'Gate of Africa'.
HERA I: 17 July-31 October HERA II: 11 August to date	Operation HERA: a project that aimed to reduce the flow of migrants from Senegal and Mauritania towards the Canary Islands. The objective was reached by raising the number of repatriations performed (HERA I – Identification and Return), as well as establishing patrols on the open sea near Senegal and Mauritania to reduce the departure of vessels from these shores (HERA II - Patrolling).
31 July-31 October Second phase is foreseen from mid-November to mid-December	Operation Migration Flow Malta: the main objective of this operation was to tackle the flow of illegal immigrants embarking from Libyan shores, to enhance knowledge and intelligence of the Maltese authorities and to increase the percentage of successfully identified illegal immigrants.
5 October-15 October	Operation NAUTILUS: the main scope of this joint operation was to patrol the area south of Sicily, Lampedusa and Malta in the Mediterranean Sea to reduce the immigration flows originating mainly from Libya. The involvement of Libya in this project was sought.
1-22 November	Operation Amazon: so-called Focal Point Offices were established in international airports in Spain, Portugal, UK, France, Italy, Netherlands and Germany, with the objective of preventing illegal immigration. The focus was on Latin American migration routes.
Next steps:	○ Continue carrying out joint operations
1.2. Present a Risk Analysis report on Africa, building on recent studies, by May 2006	
FRONTEX shared its analysis report, <i>Brief Assessment of Illegal Immigration Flows and Routes on the African Continent</i> , in May. This report assisted in the identification of the main illegal immigration routes from Africa, and was used to support the work on setting up regional ILO networks.	
Actions and events:	
Spring	EUROPOL issued a study on the eastern Mediterranean.
April	FRONTEX delivered a tailored Risk Analysis report on Illegal Immigration from Mauritania, identifying recently used illegal immigration routes from Western Africa that transit Mauritania.
30 May	FRONTEX delivered the Risk Analysis on illegal migration from Africa with special focus on Morocco and Libya and presented the results to its Management Board Meeting in Siofok.

22-23 May, Casablanca	Interpol meeting on illegal migration in Africa
7-9 June, Brdo, Slovenia	Joint ICMPD-EUROPOL meeting held within the framework of the Dialogue on Mediterranean Transit Migration (MTM), on the topic 'Migration Flows and Trends in the Mediterranean'.
13-14 November, Porto	Joint ICMPD-EUROPOL-FRONTEx meeting held within the framework of the Dialogue on MTM, on the topic 'Project Towards Comprehensive Response to Mixed Migration Flows'.
Next steps:	○ Risk analyses to be used in planning and preparation of further operations.
1.3. Launch a feasibility study on reinforcing monitoring and surveillance of the southern maritime border of the EU, namely in the Mediterranean Sea, and on a Mediterranean Coastal Patrols Network involving EU Member States and North African countries, as early as possible in 2006	
A support group currently consisting of 14 Member States was set up to undertake the MEDSEA study, which was completed in July. The main recommendation of the study is to establish national coordination centres in all Member States, which should on a 24/7 basis coordinate the activities of Member States and third countries.	
Actions and events:	
1 March	A core team of experts from SP, IT, FR and GR started work in FRONTEX. Participating Member States submitted answers to a questionnaire circulated by FRONTEX.
6 April, Warsaw	First meeting of MEDSEA Support Group.
10 May, Warsaw	Second meeting of MEDSEA Support Group.
8 June, Helsinki	Third meeting of MEDSEA Support Group.
20 June, Warsaw	Fourth meeting of MEDSEA Support Group.
6 July, Warsaw	Fifth meeting of MEDSEA Support Group.
24 July	Study presented to the Council and the Commission.
Next steps:	○ Recommendations of the study to be implemented by Member States as soon as possible, where necessary with support from FRONTEX – timetable and costing to be put together ○ Third countries to be contacted once the EU has a clear view on how it wants to reinforce monitoring and surveillance – sufficient flexibility for modifying the EU approach to be kept to allow for the integration of the wishes and views of third countries

2. Explore the technical feasibility of establishing a surveillance system covering the whole southern maritime border of the EU and the Mediterranean Sea by the end of 2006. Such a system would use modern technology with the aim of saving lives at sea and tackling illegal immigration	
Working arrangements for the 'BORTEC' study were transferred from the Commission to FRONTEX.	
Actions and events:	
Spring	Expert group established to carry out the study, bringing together both technical and operational people, including those with expertise with the Galileo system.
5 April	Coordination meeting between Commission and FRONTEX to enable transfer and continuation of the work.
2 June	Project template approved.
7 July	First meeting of the Support Group.
Next steps:	○ Study due in December
3. Establish regional networks of Immigration Liaison Officers (ILOs) involving priority countries or regions as early as possible in 2006, and present reports on illegal immigration and trafficking, with the assistance where appropriate of ILOs in key countries, by May 2006	
The work to set up regional networks of ILOs has been closely linked to the migration routes initiative and the EU-Africa Ministerial Regional Conference held in Rabat. On the basis of existing data and statistics, four key migration routes from the African continent towards Europe were identified and selected for detailed work. For each of these routes the presence of ILOs in the relevant countries was determined. The ILOs were approached to draft targeted illegal immigration reports and to submit concrete, operational recommendations for stepping up cooperation along the routes. EC Delegations in the relevant third countries identified immigration contact persons who supported the reporting activity. The ICONet system was adapted for specific use by the ILO Networks. In addition, for each key route a lead Member State was identified: SP, FR, IT and UK for regional networks 1 to 4 respectively. Leading Member States were requested to draft a six-month calendar of activities, including start-up regional meetings, with the final objective of developing an operational action plan for each route.	
Actions and events:	
May-June	Illegal immigration reports drafted by ILOs.
14 June, Madrid	Joint preparatory meeting for ILO regional networks 1 and 2, organised by SP and FR.
6 July, Las Palmas de Gran Canarias	Joint start up meeting for ILO regional networks 1 and 2 organised by SP and FR, bringing together ILOs along both routes.
6 October, London	Joint preparatory meeting for ILO regional networks 3 and 4 organised by IT and UK.
14-15 November, Rome	Joint start up meeting for ILO regional networks 3 and 4, bringing

	together ILOs along both routes.
Next steps:	○ Local meetings of ILO regional networks to be held regularly ○ Operational action plans to be drafted
4. Bring forward a proposal for the creation of rapid reaction teams made up of national experts able to provide rapid technical and operational assistance at times of high influxes of migrants, in accordance with the Hague Programme, by Spring 2006	
In July the Commission put forward a proposal for the establishment of Rapid Border Intervention Teams to be managed by FRONTEX. Such teams would be made up of specially trained border guard officers of the national services of Member States who on short notice can be deployed to a requesting Member State to provide technical and operational assistance. All costs associated with the training and deployment of these officers by FRONTEX will, according to the proposal, be covered by the Community.	
Actions and events:	
April	Study on legal competences of border guards completed.
19 July	Proposal for a Regulation on the setting up of a mechanism for the creation of Rapid Border Intervention Teams (RABITs) submitted by the Commission to the European Parliament and the Council.
Next steps:	○ Council discussion of proposal, followed by adoption of the Regulation ○ Continued work by Commission on a proposal for expert intervention teams in the asylum context
5. Ensure a substantial follow-up to the report of the Global Commission on International Migration, and prepare for the UN High Level Dialogue on Migration and Development that will be launched in September 2006	
Several preparatory events were organised in the lead-up to the HLD, and the Commission and Member States took an active part in all of them. A Commission Memorandum on EU policies, a Communication and an EU Common Position were all submitted as contributions to the preparations. The HLD itself was a success. High-level representatives from around the world committed to closer co-operation on migration and development issues and agreed to continue dialogue through a global forum.	
Actions and events:	
4-7 April, New York	39 th Session of the Commission on Population and Development.
May	Commission Memorandum on EU policies sent to the UN Secretary-General by President Barroso.
12 June, Brussels	BE organised a seminar to discuss follow up to the HLD.
28-30 June, Turin	International Symposium on Migration and Development organised by DESA – Commission organised a session on EU policies on migration and development, including as a speaker a representative from the ACP Secretariat.

14 July	Commission Communication issued.
17 July, Brussels	EU Common Position adopted by the General Affairs and External Relations Council.
14-15 September, New York	UN High Level Dialogue on International Migration and Development.
Next steps:	○ Participation in and support to the Global forum to be hosted by BE in July 2007
6. Present an analysis of the existing international instruments on the law of the sea, including relevant aspects of refugee law, by March 2006	
The Commission has been carrying out this study with a particular focus on the Mediterranean. The study is essentially a gaps analysis identifying the issues that could be further explored. It is due to be published shortly.	
Actions and events:	
23-24 May, Madrid	Meeting on Rescue at Sea and Maritime Interception in the Mediterranean, organised by UNHCR, attended by maritime and immigration representatives of almost all states bordering the Mediterranean, as well as other interested countries. The meeting illustrated the need for a concerted and complementary approach that involves all state actors, not only those engaged in rescue at sea and interception activities. Three specific recommendations to come out of the meeting were: discussion on issues including rescue at sea, interception and disembarkation needs to continue; IMO Member States have a collective responsibility to comply with the SAR and SOLAS Conventions and the IMO guidelines; and with improved data collection and strengthened cooperation, states can continue to draw lessons from good practices identified elsewhere and seek to benefit from the complementary roles that may be played by IGOs in the area of reception, screening and assistance in finding solutions for the various categories of people.
Next steps:	○ Commission to present report ○ Discussion of the analysis, and development of an EU common position on the open legal questions

II. DIALOGUE AND COOPERATION WITH AFRICA

This first year has very much been a year of agenda-setting. With the recognition of the necessity to work in partnership with African and Mediterranean countries and to address the needs and concerns of all concerned, 2006 has acted as a preparatory year, paving the way for engagement with African states on the range of migration issues.

The amount of agenda space given to migration in regional fora this year has to some extent been surprising. An EU-Africa Ministerial Conference on Migration and Development was held in Tripoli on 22-23 November, which adopted a Joint Declaration. This was a highly significant event, with the EU and the whole of Africa coming together for the first time to make a political commitment to working together on migration. Similarly, other regional bodies gave their attention to migration – the ACP states held their first meeting of ministers responsible for asylum and migration, which resulted in a declaration and plan of action; migration was discussed and featured prominently in the conclusions of the EU-ECOWAS Troika; and for the first time migration was on the agenda as a discussion point at the ACP-EU Council.

The ministerial conference held in Rabat in July was a successful and important event. A joint initiative between Morocco, Spain and France and co-financed by the Commission, the conference brought together West, Central and North African states with EU Member States to discuss common responses to migratory flows along the West African route. States committed themselves to developing a close partnership "to work together, in the framework of a global, balanced, pragmatic and operational approach, with respect for the fundamental rights and dignity of migrants and refugees, on the phenomenon of migratory routes". The conference agreed that this framework must involve countries of origin, transit and destination, and that central to this partnership is the fight against poverty and the promotion of sustainable development in African states. It will now be important to implement initiatives contained in the Action Plan, so as "to respond to the urgency of the situation and give visibility and credibility to the new dynamic brought about by the conference". The Rabat Declaration called for a second, follow up ministerial conference in two years' time at the latest.

Dialogue on the basis of article 13 of the Cotonou Agreement has been initiated with certain key Sub-Saharan African states. Meetings with the authorities in Mauritania, Senegal and Mali were extremely positive and productive, and discussion on migration now continues as part of the political dialogue led by Heads of Missions. Linked to this, migration is currently being incorporated into the programming exercise for the 10th European Development Fund (EDF). Where relevant, every Country Strategy Paper for ACP countries should contain a migration profile, and discussions between delegations, Member States and the third countries concerned should result in the identification of priorities for the funding of migration-related activities and projects for the next five years. Given the importance of assisting developing countries in managing migration, an intra-ACP migration facility of €25 million has been developed and programming work is underway. It will focus in particular on the management of south-south migration.

Mention should also be made of other ongoing work on the migration and development agenda. In March Belgium and the IOM, with the support of the World Bank and the Commission, organised a conference on migration and development. It successfully brought together high level representatives from across continents, to discuss achieving greater

coherence between migration and development policies, forming partnerships among countries of origin, transit and destination, and involving migrant communities in the development of their home countries. In June the Commission hosted an expert meeting on migration and development. This was a good opportunity to share experiences and information on current projects, in particular regarding the four main topics: remittances, working with the diaspora, temporary and circular migration and brain drain. Participants agreed on the need to share information better and improve coordination in this field. Of course, this agenda links in with the UN High Level Dialogue, and it also needs to be reflected in EU assistance to interested countries in Africa.

With much of the political agenda-setting now in place, it will be important to move quickly to implement the commitments taken between Africa and the EU in the course of 2007 and beyond.

PART II: DIALOGUE AND COOPERATION WITH AFRICA	
7. Work to make migration a shared priority for political dialogue between the EU and the African Union, including through regular senior officials' meetings to prepare for EU-Africa Ministerial Troika discussions	
Migration has featured prominently on the agenda of the AU and joint meetings between the AU and EU this year, with senior officials' meetings to prepare them as appropriate. Dialogue culminated in an EU-Africa Ministerial Conference on Migration and Development in Tripoli in November 2006.	
Actions and events:	
1 March, Addis Ababa	AU Commission and EU Commission Task Force – included discussion of the possibilities for a dialogue on migration.
3-5 April, Algiers	AU expert meeting – defined a draft common position on migration and development.
8 May, Vienna	EU-Africa Ministerial Troika, preceded by a senior officials' meeting – discussion included the EU-pan African conference on migration
1-2 July, Banjul	AU common position on migration and development formally adopted at AU Summit.
11-12 September, Brussels	EU-AU Commissions Joint Task Force – discussion focused on exchange of information and preparation of the Tripoli conference.
2 October, Addis Ababa	Commission to Commission meeting involving many Commissioners from both sides – migration was high on the agenda and the principle of the Tripoli conference was endorsed.
9 October, Brazzaville	EU-Africa Ministerial Troika – concluded that the ministerial conference on migration and development will take place in Tripoli on 22-23 November.
22-23 November, Libya	EU-Africa Ministerial Conference on Migration and Development –

	joint declaration adopted. Preparations took place in the High Level Working Group on Asylum and Migration; an extended Troika meeting hosted by Malta; and a senior official's meeting held in Tripoli on 21 November.
Next steps:	○ Follow-up to the Joint Declaration of the ministerial conference
8. Work in partnership with African countries and regional organisations, such as ECOWAS, through a range of fora, initiatives and regional meetings, including an EU-Africa Ministerial Conference in Morocco in 2006 and a conference on migration and development in Brussels in March 2006	
Some successful high profile events have acted to keep migration firmly on the international agenda this year and the subject of much political debate.	
Actions and events:	
6-8 February, Kenya	IOM workshop on 'International Travel Documents and Issuance Systems: Technical review of standards and systems for East and Central African Governments, and participating West African Governments.
15-16 March, Brussels	Migration and Development Conference organised by BE and IOM, with the support of the World Bank and the Commission
4-6 April, Brussels	African-European Inter-regional Dialogue on Managing Labour Migration for Integration and Development, organised by ILO with financial support from the EU.
13 April, Brussels	First meeting of ACP Ministers in charge of Asylum, Migration and Mobility – declaration and plan of action adopted.
22-23 May, Vienna	EU-ECOWAS Troika – migration was on the agenda and figured prominently in the conclusions; agreement to set up a joint working group on migration.
6 June, Lisbon	IOM seminar on "Migration and development within the Portuguese Speaking Countries Community – engaging diasporas as agents for development".
6 June, Papua New Guinea	ACP-EU Council – migration was on the agenda as a 'C' point (discussion) for the first time
28-29 June, Niamey	Technical seminar, funded by the AENEAS 2004 Across Sahara project – focused on the situation in Libya and Niger concerning a range of issues such as illegal immigration, transit migration, visas, to readmission and return, asylum and statistics, and included an analysis report drawn up on the basis of questionnaire replies from the Nigerian and Libyan authorities
10-11 July, Rabat	Euro-Africa ministerial conference on migration and development – declaration and action plan adopted, with the commitment to hold a next ministerial within two years to assess progress. Preparation took place in steering committee meetings, senior officials' meetings (including one hosted by Senegal), and in the High Level Working

	Group on Asylum and Migration with the participation of the Ambassador of Morocco.
26-27 October, Niamey	EU-ECOWAS Troika – migration was once again high on the agenda and in the conclusions.
Next steps:	○ Ongoing follow-up and implementation of initiatives contained in the Rabat action plan ○ Develop East Africa migration route initiative ○ Rapidly set up EU-ECOWAS joint working group on migration and initiate its work
9. Explore the feasibility of a migration routes initiative for operational cooperation between countries of origin, transit and destination, with a view to developing a concrete initiative in 2006	
Development of the migration route concept has made good headway, with several steps being taken to bring together countries of origin, transit and destination along the same migratory route. Four key migration routes on the African continent towards Europe were identified, as set out in action 3 above. Other related initiatives include a General Action Plan prepared by EUROPOL concerning cooperation with third countries for the purposes of Police Chiefs Task Force; and a pilot project proposal submitted by BE to Morocco on return and reintegration of Malians, as well as a regional initiative to help Mali dismantle smuggling networks.	
Actions and events:	
10-11 July, Rabat	Euro-Africa ministerial conference on migration and development, which aimed at identifying operational action along the West Africa migration routes.
7-10 November, Las Palmas	SP hosted a police conference in the framework of the Seahorse project, which was attended by Member States, FRONTEX and EUROPOL.
July	UK presented proposals for an East Africa Migration Routes Initiative to the High Level Working Group on Asylum and Migration. This includes a stock-take of Member States' activities in the region; an analysis of the gaps in relevant transit countries and the requirements; and the ILO regional network developments with Italy.
Next steps:	○ A global approach action plan for each of the routes will be developed, using a variety of sources including the ILO reports
10. Enhance dialogue by spring 2006 with key sub-Saharan African states on the basis of Article 13 of the Cotonou Agreement, covering a broad range of issues from institution and capacity building and effective integration of legal migrants to return and the effective implementation of readmission obligations, in order to establish a mutually beneficial cooperation in this field	
The Commission proposed launching bilateral dialogue on migration on the basis of article 13 of the Cotonou Agreement between the EU and Senegal, Mali, Cameroon, Ghana, Nigeria, Mauritania and Niger. This has so far proceeded with Mauritania, Senegal and Mali. Three other countries had to be removed from the list due to varying political circumstances. Seven Member States proposed adding Ethiopia, Sudan, Eritrea and Somalia to this initial list of countries; BE proposed adding Guinea (Conakry) and Rwanda; and DE proposed adding Burkina Faso.	

At the same time migration is being integrated into the Country Strategy Papers for ACP countries, as part of the programming exercise for the 10th European Development Fund (EDF). Once drafted by Delegations and ACP countries, with the participation of Member States, they will be formally adopted by the EDF-Committee.

Actions and events:

January	Commission delegations in selected countries were contacted to explore the possibilities of article 13 Cotonou dialogue.
April-June	Technical mission Mauritania in the framework of the Rapid Reaction Mechanism; the final decision on financial support was taken in June to a total of 2.45 million euro.
5-6 June, Dakar	Informal contacts were made with several African countries in the margins of the meeting in Dakar that prepared the Rabat Ministerial Conference on migration and development.
23-25 May	Commission mission to Mauritania and Senegal to initiate article 13 dialogue, so that it can continue at Head of Mission level in the context of the regular political dialogue (article 8 Cotonou).
25-28 September	Commission mission to Mali in context of article 13.
September-November	Technical mission to Senegal in the framework of the Rapid Reaction Mechanism; the financial decision will be taken shortly.
18-20 October, Brussels	Training workshop for EC delegations on migration in EC external assistance.
Next steps:	○ Heads of Mission in Ethiopia, Sudan, Eritrea and Somalia to assess the feasibility of launching dialogue with these countries ○ Article 13 dialogue to be initiated with further key countries, with regular reporting back to Member States, and to be actively continued with all relevant countries

11. Establish and implement a pilot Regional Protection Programme (RPP) involving Tanzania as early as possible in 2006, with a steering group to oversee the programme. Based on findings from the pilot, develop plans for further programmes in Africa

Following the Council Conclusions on Regional Protection Programmes in November 2005, several proposals for projects to initiate the pilot RPPs were submitted under the 2005 AENEAS call for proposals. One of these was submitted by UNHCR and focused specifically on Tanzania and the surrounding region. The proposal was selected by the AENEAS Management Committee, and is expected to get underway in 2007. The project will include strengthening the capacity of national authorities to protect refugees, improving security in refugee camps, promoting voluntary return of Burundian refugees, enhancing access to resettlement, and registration of refugees.

Actions and events:

14 February, Brussels	Expert meeting with Member States convened by the Commission.
July	AENEAS project proposal for Tanzania accepted.

Next steps:	○ Initiate projects as soon as contracts signed ○ Initiate UNHCR-run project for North Africa ○ Develop further protection-oriented projects with UNHCR
12. Carry out a study to improve understanding of the root causes of migration to underpin the long-term approach	
The Joint Research Centre is currently carrying out a case study focusing on Senegal and Mali. It will analyse the root causes of migration in these two countries and their policy implications.	
Actions and events:	
July	Drafting commenced and Member States were invited to provide information on existing studies on root causes.
Next steps:	○ Study expected in November 2006 ○ Study should be discussed and used as part of the long-term EU approach
13. Develop regular dialogue with UNHCR as early as possible in 2006, to share experience and expertise on working with countries in Africa	
Dialogue with UNHCR on the implementation continued via regular meetings.	
Next steps:	○ A high-level meeting will be organised between the Commission and UNHCR in early January in order to operationalise the UNHCR 10-Point Plan of Action presented at the Rabat conference; the feasibility of holding such meetings regularly to update on the situation in different countries will be examined
14. Launch initiatives in early 2006 to promote cheaper and more easily available remittance services, and support ongoing efforts by international organisations to improve data on remittance flows; consider supporting efforts of African states to facilitate members of diasporas to contribute to their home countries, including through co-development actions, and explore options to mitigate the impact of skill losses in vulnerable sectors	
This wide agenda was the subject of much discussion during the year. An expert meeting organised by the Commission in June was a useful opportunity to share experiences and best practice, while productive discussion took place in the UN High Level Dialogue on Migration and Development in New York and the Africa-EU Ministerial Conference on Migration and Development in Libya.	
Actions and events:	
15-16 March, Brussels	Migration and Development Conference organised by BE and IOM, with the support of the World Bank and the Commission.
20 June, Brussels	Member State expert meeting on the main subjects covered by the September 2005 Migration and Development Communication convened by the Commission.

10-11 July, Rabat	Euro-Africa ministerial conference on migration and development.
14-15 September, New York	UN High Level Dialogue on Migration and Development.
13-14 November, London	UK-World Bank Conference on Remittances – UK also made available its publication on the UK remittances market.
22-23 November, Tripoli	EU-Africa Ministerial Conference on Migration and Development
Next steps:	○ Establish 'virtual' working groups on each of the main topics on the migration and development agenda, involving Member States, international organisations, Commission services and other experts as appropriate ○ Support projects on migration and development in interested African countries as part of EU financial assistance under the EDF, the MEDA programme, Aeneas or the future thematic programme on migration
15. Establish information campaigns targeting potential migrants to highlight the risks associated with illegal migration and raise awareness about legal channels for migration	
IOM carried out information campaign work with Senegal during the summer. Portugal has also organised information campaigns in embarkation/disembarkation bulletins disseminated at airports of origin and destination and travel agencies, with information concerning the requirements for legal entry in Portugal and raising awareness of the risks of illegal migration and networks of trafficking in human beings.	

III. WORK WITH NEIGHBOURING COUNTRIES

Although progress in the EuroMed framework has not developed as quickly as was hoped, important and productive senior officials' meetings were held in June and October. These renewed motivation and optimism for furthering cooperation on migration, which has been given concrete expression through the preparation of a working document detailing projects and best practices of each of the EuroMed partners relating to legal migration, migration and development and the fight against illegal migration, and a more detailed action programme with recommendations for future cooperation. Portugal has also offered to host a EuroMed Ministerial meeting on migration in 2007.

Meanwhile, work with individual North African countries has made good headway. The dialogue and cooperation with Morocco has intensified and the EU has decided to grant political and considerable financial support to Morocco (up to €90 million) to assist this country in its efforts to better manage migration. A major step forward was taken with a twinning project on the fight against illegal migration, as well as budgetary support for purchasing border control equipment. Negotiations on an EC Readmission agreement have also continued, and are expected to be launched with Algeria soon. An important programme of support (€10 million) to the Algerian border police, approved in 2005, is ongoing. Discussions with Libya on issues concerning migration have also continued and Libya has invited a team of EU experts to carry out a mission to its southern borders. All in all, cooperation with the Mediterranean countries is set to develop strongly in the future, on the basis of the relevant Association Agreements and Neighbourhood Policy Action Plans.

PART III: WORK WITH NEIGHBOURING COUNTRIES	
16. Hold a EuroMed Ministerial meeting on migration in 2006	
At a positive senior officials' meeting, it was agreed to collect information on projects and best practice in areas identified by the Barcelona Summit in November 2005: legal migration, migration and development and illegal migration, trafficking and return issues. With contributions from all 35 delegations, the Commission undertook to prepare a background document with all the information provided, as well as a more detailed action programme containing recommendations for future cooperation.	
Actions and events:	
20 June, Brussels	Senior officials' meeting to discuss further cooperation and to prepare the Ministerial meeting.
20 October, Brussels	Second senior officials' meeting, which discussed the draft action programme.
Next steps:	○ Continue developing ideas for concrete joint projects ○ Continue preparations for the EuroMed Ministerial, planned to take place during the Portuguese Presidency in 2007

17. Engage Mediterranean third countries in the feasibility study of a Mediterranean Coastal Patrols Network, Mediterranean surveillance system and related pilot projects, where appropriate	
See priority action 1.3.	
18. Make available experiences and best practices where appropriate from other regional cooperation structures, including those relating to the Baltic Sea	
9 June, Helsinki	Finland hosted a Member State expert visit to the Helsinki Headquarters of the Border Guards to assess the Baltic experience in dealing with Border security management, comprising technical means, legal framework, regional cooperation and operational activities
19. Use all available frameworks for cooperation with Mediterranean partners, including those mentioned below, to prevent and combat illegal migration and trafficking in human beings, build capacity to better manage migration, and explore how best to share information on legal migration and labour market opportunities, for example through the development of migration profiles and through strengthening sub-regional fora	
The possibilities of implementing the priority actions in the framework of the 5+5 cooperation were explored in the 5+5 group under the Chair of France and then Spain. For example, France, Spain and Morocco are working on a joint project that aims to promote the institutional capacity between these countries on labour migration, so as to connect labour demand and offer between them. The project started in December 2005 and will finish in November 2008. Meanwhile, the concept of the Migration Profile has been developed. The IOM and the JRC both drafted initial proposals for how the tool could work. The idea was then formally presented at the UN High Level Dialogue in New York on 14-15 September. Funding has been earmarked in the AENEAS 2006 call for proposals to further develop Migration Profiles for key countries.	
Actions and events:	
12 May, Nice	5+5 Interior Ministers – Commission was invited to take part in the lunch.
29-30 June, Paris	Follow-up meeting to the ministerial conference on migration held in Paris in November 2005, with discussion including migration and development, labour migration and reception and integration of migrants.
Next steps:	○ Continue using all relevant fora to further work on the Global Approach ○ Continue developing the Migration Profile concept, in particular using AENEAS funding
20. Undertake priority work with the following three countries:	
20.1 Morocco – implement projects to combat trafficking and conclude negotiations of the EC-Morocco readmission agreement as early as possible	
Implementation of various projects using MEDA and AENEAS funding has been promoted, and negotiations on an EC Readmission agreement have continued. Morocco was also host of the Euro-Africa ministerial conference on migration and development, held in Rabat in July.	

Actions and events:	
18 May	EU-Morocco subcommittee on JHA.
10-11 July, Rabat	Euro-Africa ministerial conference on migration and development.
22 November, Rabat	Meeting of the EU-Morocco subcommittee on migration and social affairs and readmission discussions.
November, Rabat	EU-Morocco Working Group on migration and social affairs.
Next steps:	○ Continuation of the negotiations on an EC Readmission agreement ○ Effective implementation of cooperation projects and continued dialogue on migration-related issues
20.2 Algeria – hold a first meeting in early 2006 to take forward cooperation on the basis of the migration provisions of the EC-Algeria Association Agreement and begin the negotiation of the readmission agreement as quickly as possible on the basis of the mandate given to the Commission	
Algeria hosted an AU expert meeting on migration and development in April. Negotiations on the EC readmission agreement are expected to be launched in early 2007.	
Actions and events:	
16 May	First EU-Algeria Association Council meeting.
Next steps:	○ First meeting of the EU-Algeria subcommittee on migration and social affairs, 5-6 December, Algiers ○ Effective start of negotiations on an EU-Algeria readmission agreement ○ Effective dialogue on migration-related issues
20.3 Libya – conclude the work to agree the EU-Libya Action Plan on migration as early as possible in 2006, in accordance with the Council Conclusions of 3 June 2005 on initiating dialogue and cooperation with Libya on migration issues, and implement projects as soon as possible thereafter	
The Commission has been doing its utmost to work bilaterally with Libya in addressing the issue of illegal migration, and there have been various missions to discuss cooperation. Libya hosted the EU-Africa Ministerial Conference on Migration and Development in November. The AENEAS-funded IOM Programme for the Enhancement of Transit and Irregular Migration Management in Libya (TRIM) has continued.	
Actions and events:	
February	Commission visited Tripoli and presented proposals for concrete cooperation and dialogue on migration issues to the Libyan side
21-22 May	Commission visited Tripoli. Libya confirmed interest in developing dialogue and cooperation with the EU, although not in the framework of the Barcelona process.
May	Response received from Libya, expressing willingness to host the AU-

	EU conference and inviting an expert mission to the southern border
4-6 July	Commission visited Libya to discuss enhanced cooperation in several areas including migration
Next steps:	○ Organise expert mission to Libya's southern borders as a matter of priority ○ Explore possibilities for developing an EU-Libya joint risk analysis ○ Examine the possibility of establishing direct contacts between FRONTEX and Libya to explore areas for joint cooperation, for instance in carrying out joint risks assessment and joint patrolling
21. Intensify research to improve understanding and management of migratory flows, building on the migration component of the regional JHA I MEDA programme	
Activities launched by the Consortium for Applied Research on International Migration in the Mediterranean region (CARIM), hosted by the European University Institute in Florence, Italy, were continued throughout the year.	
Actions and events:	
May	Financed by AENEAS 2004, a new website, <i>Migration de retour vers le Maghreb</i> (MIREM), was opened at http://www.mirem.eu . It is hosted by the European University Institute as part of CARIM. The MIREM project aims to examine the current challenges linked to return migration and its impact on development in Maghreb countries. The website includes data and information on the premises and implications of the EU common return policy; patterns of cooperation on readmission and their challenges; and the bilateral agreements linked to readmission involving the Maghreb countries and EU Member States. There is also an annotated inventory of the statistical data on return migration to the Maghreb countries, including various typologies of returnees, and studies related to the return mechanisms that have been implemented in the Maghreb.
20 June, Brussels	Commission's proposals for JHA MEDA II were presented to the EuroMed partners at the senior officials' meeting on migration.
Next steps:	○ CARIM will continue its research on migration in the Maghreb region ○ Inspired by the success of the academic network (CARIM) linking migration research institutes of all the Mediterranean countries and funded by the MEDA programme, the EU should facilitate an academic conference in view of the establishment of a pan-African network of migration 'observatories' and/or migration research institutes
22. Help strengthen links between North and sub-Saharan African countries in the framework of the possible migration routes initiative	
See priority action 9.	

23. Continue dialogue and cooperation with UNHCR in helping third countries develop capacity for refugee protection	
The Commission has financed a UNHCR project aimed at building asylum capacity in North Africa. The results of the project have been just transmitted to the Commission. In order to ensure continuity and build on this first experience, the Commission intends to finance under AENEAS 2006 another UNHCR project for protection actions in all the Southern and Eastern Mediterranean countries, from Morocco to Syria.	
24. Hold a conference on <i>The role of internal security in relations between the EU and its neighbours</i> in Vienna in May 2006	
Following adoption by the Council of the Strategy for the External Dimension of the Area of Freedom, Security and Justice in December 2005, the Vienna Ministerial Conference was held on 4-5 May. The 'Vienna Declaration on Security Partnership' was adopted, and then welcomed by the European Council of 15-16 June.	
Actions and events:	
4-5 May, Vienna	Conference took place.
Next steps:	○ The Commission will continue to monitor progress of the Strategy and will report to the Council every 18 months

Annex C

FINANCING

In the context of its December 2005 Conclusions on priority actions focusing on Africa and the Mediterranean, the European Council welcomed the increased priority being given to migration and the Commission's intention to intensify its financial assistance in areas concerning or related to migration in respect of its relations with third countries, including by an allocation of up to 3% of the ENPI, and comparable efforts in respect of other relevant financial instruments. It also called for equivalent efforts in particular in Sub-Saharan Africa, with a view to tackling the root causes of migration.

As stated in section 4.1. of this Communication, funding will be channelled through the geographic programmes established under the relevant external assistance instruments and the Thematic programme on migration and asylum.

As regards the European neighbourhood countries, the 3% commitment represents an amount of about €50 million a year, of which €30 million will be brought by the ENPI contribution to the Thematic programme on migration and asylum. The remaining part will be financed under the national, regional and cross-border geographic programmes established within the ENPI.

In addition to the initiatives on migration and asylum financed under the geographic programmes of the DCI, the DCI will contribute for about €25 million a year to the Thematic programme on migration and asylum, for funding projects in developing countries located outside of the European Neighbourhood.

As regards the ACP countries, and within the framework of the 9th EDF, an overall €40 million has been set aside for the EU Programme on Migration and Development in Africa, including the €25 million intra-ACP migration facility, whose specific destination is currently in an identification phase. Concerning the 10th EDF, which covers the period 2008-13, migration is being fully incorporated into the programming of Country and Regional Strategy Papers. Through the EU Governance Initiative and its 'incentive tranche', ACP countries will be able to obtain substantial additional financial support to develop and implement governance reforms. Access to these 10th EDF incentive resources will depend on the outcome of a dialogue between the Commission and the partner country on the past performance and future commitments in the area of governance, including on migration.

Finally, it should not be overlooked that further to the geographic programmes and to the thematic programme on asylum and migration, , other thematic programmes / instruments such as the European Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR), the Thematic programme for cooperation with non-state actors and local authorities or the Thematic programme "investing in people" can also occasionally provide funds on specific migration relevant issues such as trafficking in human beings or on aspects of the migration and development debate. The new Structural Funds' regulations make possible that in the context of cross-border, transnational and interregional cooperation, the ERDF may finance expenditure incurred in implementing operations or parts of operations on the territory of countries outside the European Community (up to a limit of 10% of the amount of its contribution to the operational programme concerned).